

Förordning om harmoniserade index för konsumentpriser 2014/15:FPM15

Finansdepartementet

2015-01-09

Dokumentbeteckning

KOM(2014) 724

Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om harmoniserade index för konsumentpriser och om upphävande av förordning (EG) nr 2494/95

Sammanfattning

Förslaget innehåller gemensamma bestämmelser om utvecklingen, framställningen och spridningen av harmoniserade index för konsumentpriser (HIKP) och för bostadspriser på unionsnivå, nationell nivå och på nivån under den nationella. Förslaget ersätter nuvarande förordning från 1995 och 20 olika tillämpningsförfattningar. Med den nya förordningen samlas dessa i en och samma förordning.

Regeringen är positiv till förslaget, men anser kommissionens befogenhet att anta delegerade akter bör inskränkas i vissa delar och begränsas till en period om fem år.

1 Förslaget

1.1 Ärendets bakgrund

Rådet beslutade 1995 förordning om harmoniserade konsumentprisindex (HIKP). Kommissionen har därefter beslutat om 20 tillämpningsförfattningar.

Standardiserade regler som garanterar största möjliga jämförbarhet är fortfarande viktigt för de huvudsakliga användarna av HIKP, särskilt kommissionen och Europeiska centralbanken, men vissa förhållanden har ändrats sedan 1995. Utvecklingen av det europeiska statistiksystemet har lett till att behovet av en harmoniserad inställning till många av metodaspekterna

när det gäller konsumentprisindex erkänns nu i mycket större utsträckning. De tekniska aspekterna av datainsamling och indexberäkningen har förändrats drastiskt med anledning av den snabba tekniska utvecklingen på senare år. Genom Lissabonfördraget infördes en nyordning för kommittéförfaranden, med delegerade akter och genomförandeakter.

Dessa förändringar innebär att lagstiftningen måste omarbetas så att den rättsliga grunden moderniseras, rationaliseras och anpassas efter dagens behov, såväl faktiska som möjliga.

Kommissionen presenterade sitt förslag den 9 december 2014.

1.2 Förslagets innehåll

Syftet med förslaget är att fastställa gemensamma regler för medlemsstaternas framställning av harmoniserade index, vilket inbegriper insamling, sammanställning, bearbetning och inrapportering av harmoniserade konsumentprisindex. Dessa behövs för den systematiska framställningen av inflationsmått i Europeiska unionen.

Förslaget innebär att

- det fastställs en ny allmän ram som gäller för tydligt avgränsade kategorier av produktgrupper,
- det fastställs ett tydligt och klart angivet tillämpningsområde,
- särskilda åtgärder bibehålls för vissa områden som t.ex. hälso- och sjukvård, utbildning, socialt skydd och försäkring,
- man tar itu med möjliga tolkningsskillnader och svårigheter för dataleverantörer att tillämpa reglerna,
- det garanteras att liknande produktgrupper behandlas på samma sätt i hela EU,
- bestämmelser som blivit överflödiga tar bort, och att
- bestämmelser som tidigare lett till feltolkningar förtydligas.

Förslaget innehåller bestämmelser om möjligheten att anta genomförandeakter för de fall då det behövs enhetliga villkor för genomförandet. För att säkra konsumentprisindexens fullständiga jämförbarhet behövs i synnerhet enhetliga villkor för

- uppdelningen av HIKP på kategorier i den europeiska ändamålsklassificeringen av individuell konsumtion,
- de metoder som används för att framställa harmoniserade index,
- innebörden och användningen av statistiska enheter,
- de vikter som används för att beräkna harmoniserade index och delindex,
- standarder för utbyte av data och metadata,
- revideringen av data,
- basuppgifter och metoder som ska användas, med utvärderingen av pilotstudierna som underlag, och för

- tekniska kvalitetssäkringskrav när det gäller innehållet i de årliga kvalitetsrapporterna, tidsfristen för att lämna in dessa rapporter till Eurostat samt kartläggningens struktur.

Förslaget innehåller vidare bestämmelser om möjligheten att anta delegerade akter för att komplettera eller ändra vissa icke-väsentliga delar av förordningen. Därmed kan kommissionen

- säkra jämförbarheten internationellt med ändamålsklassificeringen av individuell konsumtion som används för uppdelningen av HIKP,
- fastställa ett tröskelvärde under vilket det inte är obligatoriskt att tillhandahålla delindex av harmoniserade index, och fastställa en förteckning över delindex som det inte är obligatoriskt för medlemsstaterna att framställa.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Gällande svenska regler är lagen (2001:99) om den officiella statistiken och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken. Förslaget väntas inte innebära någon förändring i det svenska regelverket.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Förslaget påverkar inte statsbudgeten eller unionens budget. Någon konsekvensbedömning ansågs, enligt kommissionen, inte nödvändig.

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen är positiv till förslaget, men anser att tröskelvärdet under vilket det inte är obligatoriskt att tillhandahålla delindex av harmoniserade index bör fastställas i förordningen. Förteckningen över delindex som det inte är obligatoriskt för medlemsstaterna att framställa bör också fastställas i förordningen.

Kommissionens befogenhet att anta delegerade akter bör begränsas till en period om fem år. Delegeringen av befogenhet kan sedan förlängas med fem år om inte Europaparlamentet eller rådet motsätter sig en sådan förlängning.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Medlemsstaternas ståndpunkter är ännu inte kända.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Europaparlamentet har ännu inte tagit ställning till förslaget.

Förslaget har remitterats till Statistiska centralbyrån och Riksbanken. Remissvaren har ännu inte inkommit.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Rättslig grund är artikel 338.1 i fördraget om Europeiska unionens funktions-sätt. Beslut fattas av rådet med kvalificerad majoritet i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Enligt kommissionen är målet med förordningen att skapa gemensamma statistiska standarder för harmoniserade index. Målet kan inte i tillräcklig utsträckning uppnås av medlemsstaterna. Det kan uppnås bättre på unions-nivå. Därför kan kommissionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritets-principen. I enlighet med proportionalitetsprincipen går förordningen inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.

Regeringen delar kommissionens bedömning.

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Förslaget kommer att behandlas i rådets arbetsgrupp för statistik. Beslut kan förväntas under 2015.